

2025 BAHAR SEMİNER PROGRAMI

39
yıl BİLİM
VE
SANAT
VAKFI

**BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

2025
BAHAR
SEMİNER
PROGRAMI

Vefa Cad. No: 41
34134 Fatih-İstanbul
Tel: 0 212 528 22 22 pbx
Faks: 0 212 513 32 20

E-posta: bilgi@bisav.org.tr

f **X** **ig** **@bisavorgtr** **YouTube** **bisavorgtv**

whatsapp **spotify** Bilim ve Sanat Vakfı

www.bisav.org.tr

Bilim ve Sanat Vakfı seminerlerinin 71. dönemi ile huzurlarınızdayız. 1988 yılından bu yana kesintisiz düzenlediğimiz seminerlerimiz devam ediyor.

Bilim ve Sanat Vakfı 2025 Bahar Dönemi Seminerleri, Küresel Araştırmalar, Medeniyet Araştırmaları, Sanat Araştırmaları ve Türkiye Araştırmaları merkezlerimizin düzenlediği seminerlerden oluşuyor.

Giriş seminerlerinde katılımcılara bir bakış açısı kazandırmak gayesiyle insanoğlunun inanıp benimsediği, ülküleştiren aradığı, kimi zamansa umudunu yitirip kendilerinden yüz çevirdiği bazı kadim meseleler ele alınıyor. Küresel Araştırmalar Merkezi seminerleri uluslararası ilişkiler, siyaset bilimi ve iktisat alanlarıyla ilgileniyor; küresel ve bölgesel siyasetin dinamikleriyle ilgili tartışmalara yer veriyor.

Medeniyet Araştırmaları Merkezi seminerleri İslam felsefesi, din düşüncesi, bilinç, bellek çalışmaları, bilgi felsefesi, aile psikolojisi alanlarına yoğunlaşıyor.

Sanat Araştırmaları Merkezinin seminerlerinde müzik, edebiyat, mimari ve sinema gibi sanatın değişik veçhelerini yansıtan alanlara dair teorik sorgulamalar yapılıyor ve sanatın pratik yansımaları inceleniyor.

Türkiye Araştırmaları Merkezi seminerlerinde, geçmiş ile gelecek arasındaki dengenin ancak sıhhatli bir tarih anlayışı ile mümkün olacağı fikri doğrultusunda, Osmanlı'dan günümüze uzanan süreçte şekillenen siyasi ve sosyal tarihin kaynakları, tartışmaları ve bunların zihni ve fikri düzeydeki süreklilik ve kırılmaları konu ediliyor.

12 Nisan Cumartesi – 7 Mayıs Çarşamba tarihleri arasında gerçekleştirilecek 2025 Bahar seminerlerinin bir tanesi

evrimii, diğerleri Vefa, Adnan Buykdeniz, Kırmızı, Karagöz ve Şakir Kocabaş salonlarında yüz yüze takip edilebilecek Şekilde planlandı. evrimii seminerler kayıt yaptıran katılımcılara bağlantı gönderilmesi suretiyle gerçekleştirilecek.

Seminer kayıtları **26 Mart arŐamba – 11 Nisan Cuma** tarihleri arasında www.bisav.org.tr üzerinden alınacaktır.

Bilim ve Sanat Vakfı

BİLİM VE SANAT VAKFI

2025 BAHAR DÖNEMİ

SEMİNERLERİ LİSTESİ

Seminer Adı	Seminer Veren	
GİRİŞ SEMİNERLERİ	7	
1 Egemenlik ve Din: Modern Siyaset Düşüncesinde İnanç	Ahmet Okumuş	4x1
2 Yöneticiler İçin Kısas-ı Enbiya	Mustafa Özel	1x2
TEMEL SEMİNERLER		
Küresel Araştırmalar Merkezi	9	
1 Finansal Okuryazarlık	Lokman Gündüz	4x1
2 "Geniş Ortadoğu" Coğrafyası ve Jeopolitiği	Z. Tuba Kor	4x1
3 İmparatorluktan Ulus-Devlete Türkiye-Ortadoğu İlişkileri	Bilal Yıldırım	4x1
4 Küresel Siyasetin Dinamikleri	İsmail Yaylacı	4x1
5 Nüfus, Aile ve Toplum	Mehmet Fatih Aysan	4x1
6 Yapay Zeka Destekli Nitel Araştırma	Alperen Manisalıgil	2x2
Medeniyet Araştırmaları Merkezi	15	
1 Bellek ve Gelecek Odaklı Biliş	Meymune Topçu	2x2
2 Bilinçdışı ve Benlik	Eyüp Süzgün	4x1
3 Bilmenin Biçimleri: Hegel'in <i>Tinin Fenomenolojisi</i> 'ne Giriş	Vehbi Metin Demir	4x1
4 Din Düşüncesi: Dünya Dinleri	İshak Arslan	4x1
5 Ebeveynlik Senaryoları: İnsan Gelişiminde Nesillerarası Aktarımı Anlamak	Fatma Tuba Yaylacı	2x2
6 Klasik Felsefede Bireyleşim Meselesi	Kübra Bilgin Tiryaki	4x1
Sanat Araştırmaları Merkezi	21	
1 Geçmişin Satırlarında Bugünü Okumak: Edebiyatın Sürekliliği	İlhan Süzgün	4x1
2 Hâfız Şirâzi ve Türk Edebiyatı	Turgay Şafak	4x1
3 Madde ve Bedenin Dolanıklığı: Zihin ve Mimarlık Üzerine Yaklaşımlar	Büşra Dilaveroğlu	2x2
4 Müziği Düşünmek, Anlamak ve Anlamlandırmak	Yalçın Çetinkaya	4x2
5 Senaryo Yazarlığı	Derviş Zaim	2x2
Türkiye Araştırmaları Merkezi	26	
1 İbn Haldun'un Toplumsal/ Siyasal Düşüncesine Giriş	M. Akif Kayapınar	4x1
2 İttifak Perspektifinden Birinci Dünya Savaşı	Yusuf Ziya Altıntaş	4x1
3 Osmanlı Hukuk Tarihi: Meseleler ve Yaklaşımlar	Abdurrahman Atçıl	3x1

---

4 Osmanlı Modernleşmesi ve Hilafet
5 Türkiye’de Kültürel İktidar Mücadelesi

Nurullah Ardiç
Hüseyin Etil

4x1
4x1

OKUMA GRUPLARI

Küresel Araştırmalar Merkezi

32

1 Pierre Bourdieu Okumaları
2 Tarihsel Etnografya

Alim Arlı
Bilal Ali Kotil

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

34

1 İbn Sînâ Çalışma Grubu

M. Cüneyt Kaya

Sanat Araştırmaları Merkezi

35

1 Birkaç Hikâye, Birkaç Tahlil
2 Klasik Edebiyat Okumaları X:
Sevdâ Hikâyeleri
3 Romanlarla Tarih Okumaları

Hasanali Yıldırım
Kadir Turgut
Rahime Demir Bulut

Türkiye Araştırmaları Merkezi

37

1 Dünya Tarihinde İslam Medeniyeti
2 Tartışmayı Tartmak:
Mehmet Akif Biyografileri

Ersin Doyran
Zeki Dursun

ATÖLYELER

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

40

1 Memlük Biyografileri Araştırma Atölyesi
2 Türkiye’de Medya ve İletişim Çalışmaları
Atölyesi-III: Kavram, Kuram ve Modeller

Büşra S. Kaya
Hediyeullah Aydeniz

Sanat Araştırmaları Merkezi

42

1 Film Bahane

Hasanali Yıldırım

SEMİNER HOCALARI

43

2025 BAHAR DÖNEMİ SEMİNER PROGRAMI

GİRİŞ SEMİNERLERİ

EGEMENLİK VE DİN: MODERN SİYASET DÜŞÜNÇESİNDE İNANÇ

Ahmet Okumuş

Modern siyaset düşüncesi, din ve egemenlik arasındaki ilişkiyi yeniden tanımlarken, inancın siyasal düzen içindeki rolünü de tartışmaya açmıştır. Bu seminerde Machiavelli, Hobbes ve Rousseau'nun eserlerine odaklanılarak, dinin siyasal otoriteyle nasıl ilişkilendirildiği, toplumsal düzenin temeli olarak nasıl ele alındığı ve modern devletin doğuşunda nasıl bir işlev yüklendiği incelenecektir. Machiavelli'nin dinin siyasal faydasına yönelik pragmatik yaklaşımı, Hobbes'un egemen iktidarın din üzerindeki kontrolüne dair görüşleri ve Rousseau'nun "sivil din" kavramı üzerinden inanç ile yurttaşlık arasındaki bağa dair analizleri tartışılacaktır. Bu çerçevede, modern siyaset düşüncesinde dinin yalnızca bir inanç meselesi olmaktan öte, egemenlik ve toplumsal düzenle nasıl iç içe geçtiği ele alınacaktır.

12, 19, 26 Nisan, 3 Mayıs Cumartesi
12.30-13.30 Vefa Salonu

YÖNETİCİLER İÇİN KISAS-I ENBİYA

Mustafa Özel

Çağımız insanının en büyük sıkıntılarında biri, inanç ilkeleriyle hayatın gerçekleri arasında yaşadığı gerilimdir. Bunun en çok hissedildiği alanlardan biri ise yönetimdir. Bu seminerde iktisadi ve siyasi yönetim bağlamında peygamber kıssalarının şirket ve devlet yöneticilerine nasıl ışık tuttuğu müzakere edilecektir.

TEMEL SEMİNERLER

Küresel Araştırmalar Merkezi

FİNANSAL OKURYAZARLIK

Lokman Gündüz

Günümüz ekonomileri giderek karmaşık ve anlaşılmaz bir hal alıyor. Böyle bir ortamda bireyin sağlıklı ve doğru karar alabilmesi giderek güçleşiyor. Bu seminerin amacı temel iktisadi/finansal kavramların anlaşılmasına katkıda bulunmak ve finansal kararlarımızın daha doğru bir zeminde alınmasına yardımcı olmaktır.

12, 19, 26 Nisan, 3 Mayıs Cumartesi
10.00-11.00 Adnan Büyükdeniz Salonu

"GENİŞ ORTADOĞU" COĞRAFYASI VE JEOPOLİTİĞİ

Z. Tuba Kor

Coğrafya kaderdir. Yönetimler değişse ve birbirine zıt ideolojiler iktidara gelip gitse bile değişmeyen fiziki ve siyasi coğrafya ölkelerin iç ve dış siyasetini, güvenliğini, ekonomisini, nüfusunu, toplumsal yapısını ve kültürünü az-çok ve olumlu-olumsuz yönde etkiler; özellikle devletlerin milli gücünü ve dış siyasetini sınırlar, hatta zaman zaman dayatır. Aynı zamanda büyük güçlerin bölgeye dış müdahalelerinin başarı veya başarısızlığında da belirleyici faktörlerdendir.

Bu seminerde, zaman zaman "Geniş Ortadoğu" olarak da tanımlanabilen Güneybatı Asya ve Kuzey Afrika'daki ölkelerin coğrafi özellikleri ve jeopolitik konumları anlatılarak katılımcıların son yüzyılda yaşanan olayları daha iyi anlaması, mevcut veya muhtemel fırsatları ve meydan okumaları fark etmesi hedeflenmektedir.

- (19. yüzyıldan itibaren kara ve deniz güçleri arasındaki jeopolitik Büyük Oyun'un sahası olan) Kuzey Kuşak jeopolitiği: Türkiye, İnan ve Afganistan
- Doğu Akdeniz ve Mezopotamya jeopolitiği: Suriye, Lübnan, Filistin/İsrail, Ürdün, Irak
- Arap Yarımadası jeopolitiği: Suudi Arabistan, Yemen, Umman, BAE, Katar, Bahreyn, Kuveyt
- Kuzey Afrika jeopolitiği: Mısır, Libya, Tunus, Cezayir, Fas

İMPARATORLUKTAN ULUS-DEVLETE TÜRKİYE-ORTADOĞU İLİŞKİLERİ

Bilal Yıldırım

Bu seminerde, Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşundan günümüze dek Ortadoğu ölkeleriyle bir ulus-devlet olarak kurduğu ilişkiler, ana hatlarıyla ve öne çıkan nedenleriyle birlikte genel bir değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Bu doğrultuda, aynı zamanda imparatorluktan ulus-devlete doğru bir kimlik dönüşümünü içeren ve Türkiye'nin bölge ölkeleriyle ilişkilerini şekillendiren Osmanlı Devleti'nden Türkiye Cumhuriyeti'ne geçiő süreci değerlendirilecektir. Bu sürecin, Türkiye'nin aynı zamanda İslami unsurlar da barındıran imparatorluk geçmişine sırtını dönerken aslında İslam dünyasına ve onun bir parçasını oluőturan Ortadoğu'ya da sırtını dönmesi anlamına gelmediği; zira toprak ilhakına dayalı imparatorluk geçmiş reddedilirken benimsenen ulus-devlet kimliği dolayısıyla artık Türkiye'nin güvenlik ihtiyacını karőılamak için bölge ölkeleriyle özellikle barıőçıl temaslar kurması gerektiği gösterilecektir. Bununla birlikte kurulan temasların, elbette tümü barıőçıl olmasa da ulus-devlet mantığına uygun bir şekilde gerçekteőtiđi ve bu durumun özellikle dış politika ilkeleri biçimde tezahür ettiği üzere kendi düzenini oluőturduđu savunulacaktır.

12, 19, 26 Nisan, 3 Mayıs Cumartesi
20.00-21.00 Çevrimiői

TEMEL SEMİNERLER
Küresel Araştırmalar Merkezi

KÜRESEL SİYASETİN DİNAMİKLERİ

İsmail Yaylacı

Mevcut liberal dünya düzeninin örgütleniş ve işleyiş mantığını tahlil etmeyi hedefleyen seminerde uluslararası güvenlik, uluslararası normlar ve hukuk, uluslararası kurumlar, uluslararası ekonomi-politik ve küresel yönetim kavramları ve alanları çerçevesinde küresel siyasal alanın nasıl inşa edildiği tartışılacaktır.

12

5, 12, 19, 26 Nisan Cumartesi
13.45-14.45 Adnan Büyükdeniz Salonu

NÜFUS, AİLE VE TOPLUM

Mehmet Fatih Aysan

Bu seminer nüfus çalışmalarının temel konularını ele alarak doğum, ölüm, göç, evlilik, aile yapıları ve yaşlanma süreçlerini inceleyecek, özellikle ailenin toplumsal yapı içindeki yeri ve dönüşümü ile demografik ve sosyal değişimler üzerinde durulacaktır. Türkiye ve dünyadan örnekler tartışılarak farklı toplumlarda nüfus ve aile yapılarının nasıl şekillendiği ve değiştiği analiz edilecektir. Ayrıca, nüfus özelliklerini etkileyen sosyal ve ekonomik dinamikler ile bu alanlara yönelik sosyal politikalar ele alınacaktır. Bu seminerde katılımcıların ulusal ve küresel düzeyde demografik dönüşümlerin getirdiği güncel meselelere dair bilgilerini geliştirerek toplumsal ekonomik ve siyasi dönüşümlere dair geniş kapsamlı analizler geliştirebilmeleri hedeflenmektedir.

12, 19, 26 Nisan, 3 Mayıs Cumartesi
11.15-12.15 şakir Kocabaş Salonu

YAPAY ZEKA DESTEKLI NİTEL ARAŞTIRMA

Alperen Manisalıgil

Bu seminerde, çeşitli yapay zeka araçlarının nitel araştırmada veri toplama ve veri analizi süreçlerine nasıl ve ne ölçüde katılabileceği ele alınacaktır. Bu konular arasında, görüşme soruları hazırlanması, verinin yapay zeka araçları tarafından işlenebilir hale getirilmesi, betimleyici olarak kodlanması ve çıktıların isabetliliğinin değerlendirilmesi bulunmaktadır. Katılımcılar, bu araçların sunduğu olanaklar ve dikkat edilmesi gereken etik boyutlar üzerine bilgi kazanacaktır. Bu çerçevede, yapay zekânın önünü açtığı yeni nitel araştırma projeleri hakkında fikirler verilecektir.

BELLEK VE GELECEK ODAKLI BİLİŞ

Meymune Topçu

Bu seminerde, bellek ve gelecek odaklı biliş kavramları, psikoloji disiplininde yapılan araştırmalar ışığında detaylı bir şekilde ele alınacaktır. Tulving 1985 yılında insanların geçmişlerini bilinçli bir şekilde hatırlayabilme ve kişisel geleceklerini hayal edebilme yetilerini tanımlamak için ‘‘zihinsel zaman yolculuğu’’ kavramını ortaya atmıştır. Son 20 yılda yapılan araştırmalar, belleğin yalnızca geçmiş deneyimleri hatırlamakla kalmayıp aynı zamanda geleceği hayal etme işlevine de sahip olduğunu göstermiştir. Ancak, gelecek odaklı biliş sadece kişisel anıların zihinde canlandırılmasıyla sınırlı değildir. Bu alan; duygusal öngörü, ileriye yönelik bellek ve toplumsal gelecek dşnncesi gibi geniş bir yelpazeyi kapsayan çalışma konularını içerir. Seminer süresince, bellek ve gelecek odaklı biliş üzerine yapılan teorik ve ampirik araştırmaları derinlemesine inceleyerek, geçmiş ve gelecek olgusunun insan zihnindeki işleyişini anlamaya çalışacağız.

Oturum Başlıkları:

- Bellek Sistemi ve Zihinsel Zaman Yolculuğu
- Anısal Gelecek Dşnncesi ve Karşı Olgusal Dşnme
- Duygusal ngr ve İleriye Yönelik Bellek
- Toplumsal Gelecek Dşnncesi

26 Nisan, 3 Mayıs Cumartesi
15.00-17.15 Adnan Büyükdeniz Salonu

BİLİNÇDİŐI VE BENLİK

Eyüp Süzgün

Descartes 17. yüzyılda, geliőtirdiđi yeni felsefi sisteminin merkezine benliđi yerleőtirerek kendisinden sonraki dűŐünűrler arasında önemli bir tartiŐmaya öncűlűk etmiŐtir. Geleneksel ruh görűŐünden kopuŐun bir iŐareti olarak da okunan bu yaklaŐım daha sonra Locke, Berkeley, Leibniz, Spinoza, Hume ve Kant gibi modern dűŐünűrler tarafından detaylı olarak tartiŐılmıŐ ve çeŐitli açılardan eleŐtirilerek ya da revizyonlara tabi tutularak zenginleŐtirilmiŐtir. Benliđin varlıđı, bilgisi, konumu/yeri ve iŐlevi gibi sorunlar üzerinden sürdürűlen bu tartiŐmalar birbirinden farklı görűŐlerin ileri sürűlmesine yol açmıŐtı. Fakat genel kabul, kurduđu felsefi mimariyle birlikte, Kant'ın bu tartiŐmaları büyük oranda açıklıđa kavuŐturduđu, mimarının sorunlu görűnen kısımlarının ise Kant-sonrası dűŐünűrler tarafından tadil edilmeye çalıŐıldıđı yönűndeydi.

Modern felsefede benlik ve insan dođası üzerine yapılan bu tartiŐmalara 19. yüzyılda psikoloji disiplininin kurucu isimleri ile 20. yüzyıl baŐlarında, geliőtirdiđi psikanalitik yöntemle Freud da katılmıŐtır. Psikanalitik uđraŐı hem felsefi hem de psikolojik çalıŐmalardan ayırıtıran Freud, benliđe dair dođru analizin ancak bilinçdiŐi alanda yapılabileceđini ileri sürműŐtür. Freud'un bu görűŐű günümüz felsefi ve bilimsel benlik görűŐleri üzerinde de ciddi etkiler bırakmıŐtır. BiliŐsel bilim çalıŐmalarında, fenomenal benlik hissinin bilinçdiŐi bir organizasyonun őrűnű olduđu Őeklindeki baskın görűŐ genellikle bunun kanıtı olarak gösterilir. Bu çerçevede bu seminerde modern felsefe içerisinde benlikle baŐlayan tartiŐmaların bugűne gelene kadar çeŐitli aŐamalardan geçerek nasıl Őekil aldıđı ve bu sűreç boyunca paralel bir Őekilde hem felsefe hem de bilimsel çalıŐmalar içerisinde bilinçli durumlardan bilinçdiŐi durumlara dođru nasıl bir kayıŐın gerçekteŐtiđi ele alınarak tartiŐılacaktır.

BİLMENİN BİÇİMLERİ: HEGEL'İN *TİNİN* *FENOMENOLOJİSİ'NE GİRİŞ*

Vehbi Metin Demir

Modern Avrupa felsefesinde üzerinde en fazla fikir yürütölen eserlerden birisi Hegel'in ilk bütönlöklö eseri olan *Phänomenologie des Geistes* eseridir. Birçok dahiyane fikir parıltısı barındıran bu metin onlarca modern ve çağdaş filozofa ilham kaynağı olmuştur. Ancak kitabın temel zorluklarından bir tanesi mutlak bilgiyi vaad eden böyle çalışmanın net bir tezi olmaması ve hatta kitabın bir temel iddiasının olup olmadığının bile belli olmamasıdır. Bu nedenle bazen bir tür *Bildungsroman* olarak değerlendirilmiştir. Bu belirsizliklerin üzerine bir de Hegel'in kendine has tuhaf jargonu da eklenince eser iyice anlaşılmaz hale gelmiştir.

Bu seminerde *Tinin Fenomenolojisi* kitabı özne (Ben) ve nesnenin (O) karşılaşma biçimlerinin farklı kombinasyonlarda dinamik bir hikâyesi olarak okunacaktır. Bilme hadisesi, bilen özne ile bilinen nesnenin karşılaşması, karşılaşması ve dönüşmesi süreci olarak görülürse tüm kitap farklı tekâmöl düzeylerinde Ben ile O'nun ilişkisi olarak formüle edilebilir. Bu vecihle, bu seminerde *Tinin Fenomenolojisi* eseri 4 başlık altında, Ben ve O arasındaki özlem, arzu ve hayal kırıklığı ve coşku ile dolu onlarca ilginç ayrıntıyı barındıran uzun bir hikâyenin çok kısa bir özeti olarak sunulacaktır.

- O ve Ben: Bilinç ve Özbilincin Diyalektiği
- Bendeki O: Gözlemleyen Akıl
- Ondaki Ben: Toplum içinde Birey, Tin
- Ben Oyum O da Ben: Din ve Mutlak Bilgi

12, 19, 26 Nisan, 3 Mayıs Cumartesi
17.30-18.30 Adnan Büyökdenez Salonu

DİN DÜŞÜNCESİ: DÜNYA DİNLERİ

İshak Arslan

Bu seminerde kadim dinsel ekümenlerde yerleşik toplulukların kurumsallaşmış dinsel performanslarını ifade eden *dünya dinleri*, kendilerine özgü ideler ve algoritmaların tarihsel, kültürel ve ekonomik özelliklerle etkileşimleri açısından incelenecektir. Bu bağlamda dört seminer boyunca sırasıyla Yahudilik, Hristiyanlık, İslam ve Budizm'in benzeşen ve farklılaşan yönleri karşılaştırmalı olarak müzakere edilecektir. Katılımcıların *Din Düşüncesi: Dinselin Ekonomisi, Dönüşümü, Geleceği* (Küre Yayınları, 2024) başlıklı kitabı okumaları önerilmektedir.

EBEVEYNLİK SENARYOLARI: İNSAN GELİŞİMİNDE NESİLLERARASI AKTARIMI ANLAMAK

Fatıma Tuba Yaylacı

İnsan gelişiminin farklı yaş dönemleri, aile içi ilişkiler ve ebeveynlik bağlamında ele alınacağı seminerde ebeveyn-çocuk etkileşimleri, nesillerarası aktarım süreçleri ve bireyin gelişiminde rol oynayan ekolojik sistemler kuramsal çerçevede tartışılacak; gelişim psikolojisindeki güncel araştırma bulgularıyla desteklenecektir. Aile içindeki roller, ebeveynlik pratikleri ve kuşaklar arası dinamiklerin bireyin psikososyal gelişimine etkileri incelenerek, ebeveynlik deneyimlerinin nasıl aktarıldığına dair derinlemesine bir bakış sunulacaktır.

12, 19 Nisan Cumartesi
13.45-16.00 Şakir Kocabaş Salonu

KLASİK FELSEFEDE BİREYLEŞİM MESELESİ

Kübra Bilgin Tiryaki

Duyulur dünyada bulunan nesnelere ontolojik olarak bireysel tahakkuklarının nasıl gerekleőtğine iliŐkin soruya cevap olarak ortaya konulan bireyleşim meselesinin iki yönü bulunur. Birincisi türün bireylerini onların kendilerine özdeŐ kılan ilkenin ne olduğudur. İkincisi ise türsel anlam bakımından ortak olan türün fertlerini birbirlerinden ayırıtıran Şeyin ne olduğu sorusunun cevaplanmasıdır.

Bireyleşim meselesi Aristotelesçi ve Yeni-Platoncu felsefede tümeller bahsi altında tümel-tikel ilişkileri ve tümelin dıŐta bulunuu anlamında doğal tümel içerisinde yer almıştır. Bu ortaklığın yanı sıra Geç Orta ağ Dönemi'nden baŐlayarak aėdaŐ döneme gelinceye değin Aristoteles felsefesinde bireyleşim sorununun nasıl ele alındığına iliŐkin cevaplar müstakil bir hat oluşturmaktadır.

Bu seminerde öncelikle Aristoteles'in bireyleşim yaklaşımı ve aėdaŐ felsefe içerisinde yorumlanıŐı ele alınacaktır. Ardından Aristotelesçi ve Yeni-Platoncu felsefe geleneğinde bireyleŐimin hangi konular etrafında incelendiği üzerinde durulacaktır. Son olarak İbn Sina'nın türleşme ve bireyleşim açıklaması kendisinden önceki yaklaŐımlarla karşılaştırmalı olarak incelenecektir. Seminerin amacı İbn Sina ile birlikte önemli bir dönüşüm yaşayan bireyleşim açıklamasının, İbn Sina sonrasındaki nazari disiplinler içerisindeki yerini incelemeye dair bir giřiŐ oluŐturmaktır.

GEÇMİŞİN SATIRLARINDA BUGÜNÜ OKUMAK: EDEBİYATIN SÜREKLİLİĞİ

İlhan Süzgün

Edebiyat, sadece yazıldığı dönemin meselelerini yansıtan bir alan değil, aynı zamanda tarihin akışında süregelen insani deneyimleri, toplumsal dönüşümleri ve evrensel konuları içinde barındıran bir anlatı evrenidir. Bu seminerde, dört edebî metin üzerinden edebiyatın zamanlar arası bağlamını tartışacağız. Metinlerin, sadece kendi tarihsel koşullarıyla sınırlı olmadığını, aksine günümüz toplumlarına da ayna tuttuğunu nasıl okuyabiliriz? Toplumsal bellek, kimlik, iktidar ilişkileri ve bireyin dönüşümü gibi konular, farklı dönemlerde yazılmış edebî eserlerde nasıl yankı buluyor? Geçmişin satırlarında bugünün meselelerini nasıl keşfedebiliriz? Bu sorular ışığında, edebiyatın yalnızca geçmişi anlamlandırmakla kalmayıp bugünü de yorumlayan, hatta geleceğe yön veren bir anlatı aracı olduğunu ele alacağız. Seminer, edebiyatın sürekliliğini seçilmiş edebî metinler üzerinden tartışmaya açmayı hedeflemektedir. Bu bağlamda, seminer katılımcılarından aşağıdaki metinleri okumaları beklenmektedir.

- Nikolay Gogol, "Palto"
- Halit Ziya Uşaklıgil, "Fehunde Kalfa"
- Sait Faik Abasıyanık, "Lüzumsuz Adam"
- Peyami Safa, *Fatih-Harbiye*

12, 19, 26 Nisan, 3 Mayıs Cumartesi
17.30-18.30 Kırmızı Salon

HÂFİZ ŐİRÂZÎ VE TÜRK EDEBİYATI

Turgay Şafak

Bu seminerde Klasik Fars Edebiyatını en önemli Őairlerinden biri olan Hâfız-ı Őirâzî'nin Türk edebiyatındaki izleri sürülecektir. Hâfız'ın hayatı hakkında kısa bilgi verildikten sonra Osmanlı sahasında Hâfız'ın nasıl alınıldığı üzerinde durulacak, Hâfız'ın Őiirlerine yazılan tahmislerden ve nazirelerden örnekler verilecektir. Hâfız Divanı'nın Türkçe tercüme ve Őerhlerinden bahsedilecektir. Osmanlı sahasında Sûdi, Surûri, Őemî ve Mehmed Konevî gibi isimler tarafından yapılan Őerhlerden örnek gazel Őerhleri mukayeseli olarak okunacaktır.

MADDE VE BEDENİN DOLANIKLIĞI: ZİHİN VE MİMARLIK ÜZERİNE YAKLAŞIMLAR

Büşra Dilaveroğlu

Bu seminer dizisi, beden, madde ve mekân arasındaki etkileşimleri, insan merkezli ontolojinin ötesine geçerek, madde-özne ilişkilerini yeniden düşünmek amacını taşıyor. Yeni materyalist ve post-humanist yaklaşımlar çerçevesinde, mimarlığı yalnızca insan algısının bir uzantısı olarak değil, heterojen varlıklar, maddesel akışlar ve çevresel süreçlerle birlikte hareket eden dinamik bir oluş olarak ele almanın imkânlarını sorguluyor.

Bedenlenmiş biliş, ekolojik zihin ve faillik gibi kavramlar etrafında, mimari deneyimi yalnızca görsel algıya indirgemeyen, duyuşsal, maddesel ve çevresel bağlamları iç içe geçmiş bir biçimde araştıran deneysel yaklaşımların bir kaçı. Mekânı yaşayan, değişen ve dönüşen bir oluş olarak okumaya yönelik bu farklı perspektifler, madde ve beden arasındaki dolanıklığın mimari pratiği ve düşünceyi nasıl yeniden şekillendirebileceğini anlama olanağı sunuyor.

26 Nisan, 3 Mayıs Cumartesi
13.45-16.00 Şakir Kocabaş Salonu

MÜZİĞİ DÜŞÜNMEK, ANLAMAK VE ANLAMDIRMAK

Yalçın Çetinkaya

Bu seminer, müziğin dünyanın belli başlı bütün kültür ve medeniyet daireleri içinde bir ilim ve sanat olarak ortaya çıktığı ve tespit edildiği dönemlerden günümüze kadar geçirdiği evreler, elde edilen örnekler dinletilmek suretiyle gerçekleştirilecektir.

Bugün antik medeniyetlerden modern medeniyetlere kadar bütün medeniyetlerin müzikleri ve bu müzikler etrafında oluşmuş müzik düşünceleri hakkında epey malûmat sahibi olduğumuz söylenebilir.

Uzakdoğu'da Konfüçyanizmin müzik hakkındaki düşünceleri, Antik Yunan'da müzik ve müzik düşüncesi, Hıristiyan dünyasında müzik-kilise ilişkisi ve bu ilişkinin ortaya çıkardığı müzik tarzı ve düşüncesi, İslâm medeniyetinde müziğin taşıdığı anlam, müzik tarzı ve düşüncesi, seminerde ele alınacak başlıca konulardır. Seminerde, özellikle Batı ve İslâm dünyasına ait müzik ve müzik düşünceleri de, tarihsel süreç ayrıntılı bir şekilde örneklerle anlatılarak aktarılacaktır. Bir tür mukayeseli müzik tarihi bilgileri de ihtivâ edecek olan seminerde katılımcıların, tarihten günümüze Batı ve İslâm müzikleri hakkında bilgi sahibi olmalarına yardımcı olunacaktır. İslâm medeniyeti içerisinde müziğe en fazla önem veren ve onu bütün medeniyetler içinde en anlamlı bir muhteviyatla tanımlayan tasavvufun müzik düşüncesi, tarzı ve uygulamaları hakkında özellikle ayrıntılı bilgiler verilecek, tasavvuf müziğine ait en önemli eserler seminer kapsamında katılımcılara dinletilecektir.

SENARYO YAZARLIĞI

Derviş Zaim

Senaryo yazarlığının temel meselelerinin ele alınacağı bu seminerde "Bir fikir senaryo hâline nasıl getirilir, senaryo yazarken nelere dikkat edilir, senaryo yazım teknikleri nelerdir?" gibi soruların etrafında iki hafta boyunca senaryo yazımının inceliklerine değinen bir yolculuk gerçekleştirilecektir.

12, 19 Nisan Cumartesi
15.00-17.15 Vefa Salonu

İBN HALDUN'UN TOPLUMSAL/SİYASAL DÜŞÜNÇESİNE GİRİŞ

M. Akif Kayapınar

Bu seminerde İbn Haldun'un toplumsal ve siyasal düşüncesine genel bir giriş yapılacaktır. Bu bağlamda öncelikle İbn Haldun'un düşüncesinin modern zamanlarda nasıl algılandığı ve günümüzde ne anlam ifade ettiği meseleleri ele alınacaktır. Ardından *Mukaddime* merkeze alınarak İbn Haldun'un amacı ve yöntemi incelenecektir. Seminerin geri kalan kısmında ise İbn Haldun'un toplumsal-siyasal modeli belli başlı kavramlar üzerinden aktarılacaktır. Bu çerçevede başvurulacak başlıca kavramlar arasında umran, bedavet, hadaret, asabiyet ve mülk bulunmaktadır. Ayrıca İbn Haldun'un değişime ve insan tabiatına atfettiği anlamlar doğrultusunda bu kavramlar arasındaki dinamik ilişki ortaya konacak, böylelikle model tamamlanacaktır.

İTTİFAK PERSPEKTİFİNDEN BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI

Yusuf Ziya Altıntaş

Bu seminerde, Osmanlı Devleti'nin Birinci Dünya Savaşı öncesinde uluslararası arenada yaşadığı yalnızlık ve ittifak arayışları ele alınarak Almanya ile ittifaka giden süreç mercek altına alınacaktır. Osmanlı-Alman ittifakının içeriği, aktörleri, stratejisi ve bu ortaklığın pratiğe nasıl yansıdığı/cephelerdeki iş birliği incelenecektir. Ayrıca, ittifakın dinamikleri dönemin Alman kaynakları ışığında değerlendirilecek, savaőın yenilgiyle sonuçlanmasının ardından ittifaka yönelik bakışlara değinilecektir.

- Osmanlı Devleti'nin yalnızlığı ve ittifak arayışları
- Almanya ile İttifaka giden süreç
- İttifakın içeriği, aktörleri, stratejisi
- İttifakın pratiğe yansıması, cephelerde mütteliklik
- İttifakın Alman kaynakları
- Yenilgi sonrasında ittifaka bakışlar

12, 19, 26 Nisan, 3 Mayıs Cumartesi
10.00-11.00 Şakir Kocabaş Salonu

OSMANLI HUKUK TARİHİ: MESELELER VE YAKLAŞIMLAR

Abdurrahman Atçıl

Bu seminer, Osmanlı hukuk tarihi alanındaki temel meseleleri ve farklı bilimsel yaklaşımları genel olarak ele almayı amaçlamaktadır. Hukukun tanımı ve diğer norm sistemleriyle ilişkisi tartışılacak, ardından hukuki çoğulculuk kavramı çerçevesinde Osmanlı toplumunda bir arada bulunan farklı hukuk sistemlerinin (şeriat, kanun, örf ve âdet hukuku, gayrimüslim cemaatlerin hukukları) nasıl işlediği, hangi koşullarda kesiştiği ve nasıl etkileşimde bulunduğu değerlendirilecektir. Ayrıca, Osmanlı hukuk tarihini anlamada ortaçağ, erken modern ve modern dönem ayrımlarının analitik katkıları üzerinde durulacaktır. Bu tartışmalarla paralel olarak Osmanlı hukuk tarihinin disiplinlerarası bir perspektifle nasıl ele alınabileceği sorusu da gündeme getirilecektir. Çeşitli bilim dallarından araştırmacıların Osmanlı hukukuna yaklaşımlarındaki farklılıklar incelenecek, pozitif hukuk ve doğal hukuk yaklaşımlarının hukuk tarihine sunduğu farklı perspektifler ve bu yaklaşımların Osmanlı hukuk tarihi araştırmalarındaki önemi tartışılacaktır.

OSMANLI MODERNLEŞMESİ VE HİLAFET

Nurullah Ardıç

Bu seminerde Osmanlı-Türkiye modernleşmesi bağlamında hilafet kurumunun geçirdiği dönüşüm ve hilafet üzerine yapılmış tartışmalar ele alınacaktır. Özellikle II. Meşrutiyet döneminin başladığı 1908'den hilafetin kaldırıldığı 1924'e kadar olan sürece odaklanacak olan seminerde II. Abdülhamit sonrası hilafetin dönüşümü, halifenin ve şeyhülislamın konumu üzerine yapılan tartışmalar, I. Dünya Savaşı'nın ve Avrupa sömürgeciliğinin etkisi ile Milli Mücadele döneminde hilafetin ilgasına yol açan faktörler ve hilafet sonrasına etkileri gibi konular tartışılacaktır.

12, 19, 26 Nisan, 3 Mayıs Cumartesi
13.45-14.45 Vefa Salonu

TÜRKİYE'DE KÜLTÜREL İKTİDAR MÜCADELESİ

Hüseyin Etil

Bu seminerde ülkemizde yoğunlaşarak sürmekte olan kültürel iktidar mücadelesini anlamlandırabilmek açısından teorik ve tarihsel bir çerçeve oluşturulmaya çalışılacaktır. Bu amaç doğrultusunda seminerimizde "kültürel iktidar", "kültürel hegemonya", "kültür devrimi", "kültür savaşı" gibi temel kavramlara; "kültür ve iktidar/politika/devlet", "kültür ve din", "kültür ve teknik", "kültür ve toplum" gibi temel sorun alanlarına ve "hümanist kültür", "ulusal kültür", "milli kültür", "sosyalist kültür", "popülist kültür", "İslami kültür" gibi temel paradigma ve stratejilere temas edilecektir.

OKUMA GRUPLARI VE ATÖLYELER

Okuma grupları ve atölyelerin katılım şartları araştırma merkezleri tarafından belirlenmekte olup **www.bisav.org.tr** üzerinden ilan edilmektedir. Önceki dönemlerde başlayan ve halihazırda devam eden okuma grupları ve atölyelerin içerikleri ilerleyen sayfalarda verilmiştir. Ayrıntılı bilgi için ilgili araştırma merkezleriyle irtibat kurabilirsiniz.

Küresel Araştırmalar Merkezi

kam@bisav.org.tr

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

mam@bisav.org.tr

Sanat Araştırmaları Merkezi

sam@bisav.org.tr

Türkiye Araştırmaları Merkezi

tam@bisav.org.tr

OKUMA GRUPLARI

Küresel Araştırmalar Merkezi

PIERRE BOURDIEU OKUMALARI

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Alim Arlı

Bu okuma grubunun amacı Bourdieu üzerine temel bilgi sahibi olan katılımcılarla birlikte yapılan Bourdieu seçkisindeki metinleri yakın okuma yoluyla tanımak ve anlamaktır. Metinler epistemolojik konum, yöntemsel tercihler, veri deseni, teorik tutum, ana argümanlar gibi özellikleri bakımından incelenecektir. On beş oturum olarak gerçekleşecek okuma grubunda aşağıdaki metinler müzakere edilecektir.

Birinci Kısım: (Epistemolojik ve Metodolojik Temeller)

- *The Craft of Sociology: Epistemological Preliminaries* (J. C. Passeron ve J. C. Chamboredon ile birlikte)
- *Düşünsel Sosyolojiye Davet* (Loic J. D. Wacquant ile birlikte)
- *Akademik Aklın Eleştirisi: Pascalca Düşünme Çabaları*
- *Science of Science and Reflexivity*

İkinci Kısım: (İlişkisel Sosyoloji Uygulama Örnekleri)

- *Sanat Sevdası: Avrupa Sanat Müzeleri ve Ziyaretçi Kitlesi* (Alain Darbel ve Dominique Schnapper ile birlikte)
- *Ayırım: Beğeni Yargısının Toplumsal Eleştirisi*
- *Homo Academicus*
- *Dünyanın Sefaleti* (Kolektif)

Üçüncü Kısım: (Cezayir Etnografileri)

- *Bir Pratik Teori Taslağı: Kabiliye Üzerine Üç Etnoloji Çalışması*
- *Algerian Sketches*

TARİHSEL ETNOGRAFYA

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Bilal Ali Kotil

Bernard S. Cohn 1980 yılında yazdığı bir makalede “Antropoloji diyarı” ve “Tarih diyarı”nın iki disiplin modeli olarak nasıl ayrıştığını ve nasıl kesiştiğini aktarıyordu. “History and Anthropology: The State of Play” başlıklı makale bugün de tarihsel antropolojinin düşünsel kökenleri üzerine en önemli kaynaklardan. Cohn makalesini İngiliz iktisat tarihçisi Richard H. Tawney’den alıntıyla “daha az kaynağa daha sağlam çizmelere” ihtiyacımız var diyerek bitirmişti. Gerçekten de geçmişin bataklığında yolumuzu aramanın yolu yürümek için daha iyi bir teçhizat değil mi? Teçhizat burada sadece bir yönetime işaret etmiyor tabii, tekniği simgeliyor. Tarihçi kaynağa gömülmeyi ve vesikayı kutsallaştırmayı yürümeye yeğliyor. Oysa antropolog yürüyen bir varlık. Sosyal ve kültüre antropoloji disiplini içerisinde geliştirdiği etnografya tekniği ise yürümek isteyen tarihçi için de yararlı olacaktır. Bu ilham ilişkisi tek yönlü de değil. İnsanların toplumsal pratikleri ve kültürel kodlarının zamansız bir süreklilikte okunma arızası elbette değişim meraklısı tarihçilikle onarılabilecektir. 1960’lı ve 70’li yıllarda örneklerini gördüğümüz, ancak 80’li ve 90’lı yıllarda disipliner rüştünü tam manasıyla ispat edecek olan tarihsel antropoloji işte bu iki diyarın çakışması ile ortaya çıktı. Antropolojinin beslendiği tarihçilik ise Annales okulunun zihniyetler tarihçiliği, E. P. Thompson gibilerin aşağıdan tarihçiliği, Alain Corbin ve Carlo Ginzburg gibilerin mikrotarihçiliği oldu.

Bu okuma grubunda bu çakışmanın ve melezleşmenin ürettikleri takip edilecek. Fakat başlığın tarihsel antropoloji değil de tarihsel etnografya olarak belirlenmesinin önemli bir sebebi var. Okunacak metinler çoğunlukla

OKUMA GRUPLARI

Medeniyet Araştırmaları Merkezi

antropologların ellerinden çıkmış metinler olsalar da bu okuma grubunun temel hedefi bir disiplini keşfetmek değil. Tartışmalar etnografyanın bir teknik olarak tarihsel çalışmalarda nasıl kullanılabileceğine yönelik olacak. İzini süreceğimiz bazı sorular şöyle:

- Vesikanın ve hatta insanın ötesinde bir arşiv düşünülebilir miyiz? Bu arşivi bir saha olarak nitelendirmek bize ne katar?
- Geçmişin etelesini tutmaktansa geçmişin bizimle nasıl yaşadığını, geçmişin nasıl paylaşıldığını ve nasıl siyasallaştığını düşünmek bize ne katar?
- Vesikanın ürettiği hakikati aramaktansa ürettiği zamansallığı ve anlatıyı takip etmek bize ne katar?

İBN SİNÂ ALIşMA GRUBU

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

M. Cüneyt Kaya

Felsefenin İslam dünyasındaki tarihini İbn Sinâ'yı merkeze alarak okuyup değerlendirmenin gerekliliği uzunca sayılabilecek bir süreden bu yana İslam felsefesi araştırmacıları açısından müsellem bir kabuldür. Büyük oranda Batılı literatürde temelleri atılıp geliştirilen bu yaklaşımın bir yansıması olarak Türkiye özelinde 2000'lerin başında İbn Sinâ'nın temel eserlerinin tercüme edilmeye başlanması, eř-Şeyhu'r-reis'e yönelik ilgiyi artırmış ve felsefesinin çeşitli yönlerini aydınlatan çalışmaların yapılmasına imkân hazırlamıştır. Bu sayede İbn Sinâ, İslam felsefesi öğrencileri ve araştırmacıları için bir "mihver" haline gelmiş olsa da çoğunlukla bir süre uğranılan bir durak olmanın ötesine geçememiş ve İbn Sinâ'ya yönelik ilgi, şimdiye

kadar istikrarlı bir İbn Sinâ uzmanlığına dönüşmemiştir. Dolayısıyla, İbn Sinâ'nın hayatına, dönemine, çağdaşlarına, külliyyatına, öğretilerine, doğrudan ve dolaylı etkilerine odaklanan, İbn Sinâ hakkındaki klasik literatüre hâkim, modern ve çağdaş literatürü takip edip bu literatürün ulaştığı sonuçları tartışan bir akademik gündemin eksikliğinden pekâlâ söz edilebilir. Bir "İbn Sinâ Çalışma Grubu" oluşturma fikrinin arkasında da İbn Sinâ'yla ilgili uzun soluklu ve istikrarlı bir araştırma gündemine ön ayak olma hedefi bulunmaktadır.

BİRKAÇ HİKÂYE, BİRKAÇ TAHLİL

Hasanali Yıldırım

İnsanlar ne vakit gündelik yaşantılarında meramlarını dile getirirken ifadelerine itina göstermeye başladılarsa işte o ândan itibaren edebiyatın sahasına da yakınlaşmaya başladılar demektir. Edebiyat, belli bir maksada matuf bir şekilde, türün icabatına muvafık, üstelik zenaatine sadık ve sanatkârane bir tarzda meram ile ifadenin arasını, meramın hayrına açmak demektir. Tek bir ifadeyle nice meram.

Sanayi İnkılâbı'nın akabindeki hercümerçte her şey kadar edebiyat da bu istihaleden nasibince pay aldı. Evvelâ dallanıp budaklandı, bütün türlerinin manâ, kıymet ve muhtevaları değişti; ardından da ona içeriden ve dışarıdan nazar etmenin devri başladı. Tenkid kisvesi altında tatbik edildi bu sıygaya çekiş, akabinde de edebiyatın mahiyetini masaya yatıran edebiyat nazariyatçıları tarafından edebiyat, nice başka kılıklara büründürüldü.

OKUMA GRUPLARI

Sanat Araştırmaları Merkezi

Böylelikle edebiyat, kendisine bütün bu hariçten gazel okuyanların imalâtından çıkma buzlu camların arkasından bakılır bir vaziyete sürüklendi. Hem hayli bir miktar kutsandı, hem de sebepsizce kurban taşına yatırıldı. Dünyanın yepyeni bir inkılâp beklediği bu devrin arefesinde edebiyat da bambaşka mecralara sürölmek üzere. Birkaç Hikâye Birkaç Tahlil isimli bu okuma grubu, edebiyata, hususen de hikâyeye, bir nevi kadim itibarını tevdi teşebbüsü... Başka bir tarzda söylenirse ifadeden hareketle merama sarkma gayreti.

KLASİK EDEBİYAT OKUMALARI X: SEVDÂ HİKÂYELERİ

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Kadir Turgut

Bu okuma dizisinde Arap edebiyatıyla başlayıp Fars edebiyatıyla gelişen, Türk edebiyatıyla devam eden edebî gelenek ve birikimde ortaya konan eserler ile edebi türler ele alınmaktadır. Belli bir konu ve edebî tür çerçevesi çizilerek okuma ve inceleme yapılan okuma programında sâkî-nâmeler ile başlanıp, şehrengizlerle devam edilmiş ve ardından sevda hikâyeleri dizisinde Leylâ ile Mecnûn hikâyeleri, Yûsuf ile Züleyhâ hikâyeleri okunmuştur. Program kapsamında bu edebiyat geleneği içerisinde telif edilmiş olan sevdâ/aşk öykülerinden seçilen örnek metinler karşılaştırmalı olarak okunmakta ve incelenmektedir.

ROMANLARLA TARİH OKUMALARI

Rahime Demir Bulut

Roman sanatının gelişimi içerisinde alt bir tür olarak tarihi roman oldukça yeni sayılabilir. Ancak destandan post-moderne uzanan kurgunun/anlatının genel kapsamı dikkate alındığında romanın anlatı zamanı, tarihle kurgunun kesiştiği bir noktada durur.

“Romanlar Üzerinden Tarih Okumaları” konusu itibariyle esasta bir tarihi devri ve şahsiyeti ele alan bu türden romanların kronolojik bir devir seyri içerisinde okunmasını ve yorumlanmasını esas alan bir okuma grubudur. Fırvunlar çağından 20. yüzyıla uzanan uzunca bir dönemi kapsayan içerikleriyle farklı coğrafyalardan ve tarihi devirlerden romanların ele alınacağı okuma grubunda eserlerin, edebi açıdan incelenmesinin yanı sıra yazıldığı dönemin, ele aldığı tarihi devirlerin siyasi ve toplumsal incelemesi de yapılmaktadır.

DÜNYA TARİHİNDE İSLAM MEDENİYETİ

Ersin Doyran

İslâm tarihi olmadan dünya tarihi yazılamaz. 20. ve 21. yüzyılda küresel ölçekte yaşanan pek çok gelişmenin gösterdiği en önemli sonuçlardan biri İslâm'ın ve geniş ölçekte İslâmileşmiş uygarlığın tarihi ve kazanımlarının gerçek anlamının ancak daha geniş bir dünya tarihi

çerçevesinde bulunabileceğidir. İslam uygarlık tarihi sadece dinî bir tarih değildir. Siyaset ve ekonomiden eğitim ve sağlığa, bilim ve felsefeden insanın kâinatta kendisi ve çevresi üzerine düşünmesinin anlamlı olduğu bütün alanlara kadar hayatın her yönüne etki etmiş uzun soluklu bir serüvenin adıdır. Müslüman insanın yeryüzünde bir bilinçle eylediği tüm bu alanlara dokunmayı hedefleyen bu uzun soluklu okuma/düşünme yolculuğuna grubunda İslam tarihinin bir dünya tarihi olarak takip etmesi hedeflenmektedir.

TARTIŞMAYI TARTMAK: MEHMET AKİF BİYOĞRAFİLERİ

Zeki Dursun

Türk edebiyatının Cumhuriyet dönemi, gerek bireysel gerekse toplumsal olarak hem hesaplaşma hem de hesap verme dönemidir. II. Meşrutiyet döneminden itibaren farklı ideolojilere mensup şair ve yazarlara sahip olan Türk edebiyatı içinde tartışmalı pek çok konu olmuştur. Bu tartışmalı konulardan biri de Mehmet Akif'tir. Mehmet Akif, Osmanlı bakiyesi bir şair ve yazar olarak ulus-devlet paradigmasıyla yetişen farklı ideolojilere sahip şair ve yazarlar tarafından yorumlanmıştır.

1964-2012 tarihleri arasında yazılan Mehmet Akif biyografilerini anlamak aynı zamanda Türk düşüncesinin de neredeyse elli yıllık değişimine şahit olmaktır. Bu bağlamda biyografinin imkânları dâhilinde kendi/özel Mehmet Akif'lerini anlatan/yazan kimi şair, kimi yazar, kimi de

akademisyen kimliklerin okumaları farklı farklı pek çok pencere sunmaktadır.

On iki oturum olarak planlanan bu okuma grubunda aşağıdaki eserler çeşitli temalar etrafında değerlendirilecektir.

- Kerim Sadi, *Bir İslam Reformatörü/Mehmet Akif*
- Sezai Karakoç, *Mehmet Akif*
- Nurettin Topçu, *Mehmet Akif*
- Ahmet Kabaklı, *Mehmet Akif*
- Zeki Sarıhan, *Mehmet Akif*
- Metin Önal Mengüşoğlu, *Müstesnâ Şair/Mehmed Akif*
- Kazım Yetiş, *Bir Mustarip/Mehmet Akif Ersoy*

MEMLÜK BİYOGRAFİLERİ ARAŞTIRMA ATÖLYESİ

Büşra S. Kaya

Bu atölye geç Orta Çağ İslam dünyasında sosyal ve entelektüel rekabetin biyografik ansiklopedilerdeki anlatsal temsillerine odaklanacaktır. Memlük ileri gelen entelektüelleri tarafından kaleme alınmış biyografik ansiklopediler, bu dönemi çalışan araştırmacılar için kişilerarası ağları, akademik rekabet ve himaye ilişkilerini sunması bakımından oldukça zengin bilgileri muhtevindir. Atölye katılımcılarının Arapça metin okuyacak kadar dil becerisine sahip olmaları ve karşılaştırmalı metinler arası okumalara aktif olarak katılımları beklenmektedir. Memlük biyografik ansiklopedilerinde metinlerarasılık üzerine kurgulanmış olan atölyemizin çıktısı olarak Memlük biyografik metinlerine aşinalık kazanmak üzere bir süre ortak metin analizi üzerine yoğunlaşılacak ardından atölye katılımcılarına özel olarak seçilmiş Memlük biyografileri üzerinden metinler arası karşılaştırmalı laboratuvar çalışması talep edilecektir. Bu çalışmanın nihayetinde belli bir metin üretimi hedef olarak benimsenmekle birlikte Memlükler döneminde kaleme alınan farklı biyografi anlatı metinleri üzerinden öne çıkan bir şahsın entelektüel biyografisinin yeniden inşası kurgulanacaktır.

TÜRKİYE'DE MEDYA VE İLETİŞİM ÇALIŞMALARINI ATÖLYESİ-III:

KAVRAM, KURAM
VE MODELLER

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Hediyetullah Aydeniz

Türkiye'de medya ve iletişim çalışmalarının düşünce kaynaklarını, kuramsal ve metodolojik problemlerini dikkate alarak, medya ve iletişim alanının bilgi birikiminin tespiti, okunması, müzakeresi ve bunu alan tarihyazımının bir parçası kılmak üzere Aralık 2013'te başlatılan Türkiye'de Medya ve İletişim Çalışmaları Atölyesi, Covid pandemisi ile verilen aranın ardından medya ve iletişim alanının kavram, kuram ve modellerinin Türkçe literatürdeki izlerinin sürüleceği yeni dönemi ile çalışmalarına başladı. Şimdiye kadar iki atölye, iki okuma grubu, iki sayılı dergi yayını (talid.org) ile sonuçlanan ve Medeniyet Araştırmaları Merkezi bünyesinde yürütölen Türkiye'deki Medya ve İletişim Çalışmaları Atölyesi ile alan tarihyazımına katkı sunmaya gayret edilmektedir.

FİLM BAHANE

Hasanali Yıldırım

YENİ KAYIT
ALINMAYACAKTIR

Sanatın hayata aynalık etme devri bitti. Artık hayat, sanatın aynası.

Bir tek güzellerin ve kendini öyle sananların aynaya bakabildiği zamanımızda, bir filmin anlam dünyasına ayna tutmak, aslında kendimize bir de böyle bakmayı denemek değil mi?

Destan, mesnevi ve roman... İnsanı anlamanın ve bece-
rilebildiğince anlatmanın, böylelikle dönüştürmeye da-
vetin, dönemin ruhuna göre evrilmiş yordamları. Günü-
müz insanı meramını en çok sinema üzerinden anlat-
mayı tercih ediyor. Meramını, yani kendini; anlatmayı ve
elbet anlamayı da.

Her film bir çığlık. Ne ki çoğu çığlık taklit. Zamanımızda her
şeye sahtesi musallat. Ve her şeyin sahtesi makbul. Yazık ki.
Bir filmi de anlamak gerek. Görmek yetmez.

Herkes bakabilir ama pek azımız görür. Görenlerin ara-
sında gösterebilenler daha da seyrek.

Seyretmek, kendini aynada görmek demek ise ayna-
nın insanı ters gösterdiğini de hesaba katmak demek.

Bir filmi bahane ederek insanın anlam arayışını deneyim-
lemeye ne dersiniz? Aynaya bakmaya yani. Ayna han-
gisi ama? Sanat mı, yoksa hayat mı?

SEMİNER HOCALARI

Abdurrahman Atçıl

Sabancı Üniversitesi Sanat ve Sosyal Bilimler Fakültesi'nde öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. 2010 yılında University of Chicago'da doktorasını tamamladıktan sonra, Harvard Law School'da doktora sonrası araştırmacı olarak, Queens College (City University of New York) ve İstanbul Şehir Üniversitesi'nde öğretim üyesi olarak çalıştı. Erken modern Osmanlı hukuk, din, eğitim ve siyaset tarihi üzerine çalışan Dr. Atçıl'ın *Scholars and Sultans in the Early Modern Ottoman Empire* adlı kitabı, âlimlerin kozmopolit bir gruptan bürokratlara dönüşümünü ele almaktadır. Osmanlı-Safevi çatışması, saray kütüphanesi ve medrese-üniversite karşılaştırması, Osmanlı hukukunun oluşum süreçleri gibi konular üzerine de yayımlanmış çalışmaları bulunmaktadır.

Ahmet Okumuş

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nden mezun oldu. Yüksek lisansını Fatih Üniversitesi Uluslararası İlişkiler programında, doktorasını Sabancı Üniversitesi Siyaset Bilimi programında tamamladı. Fatih Üniversitesi Uluslararası İlişkiler programında "Tarih tahayyülünün dış politikaya etkisi: Rusya örneği" konulu teziyle yüksek lisansını, Sabancı Üniversitesi Siyaset Bilimi doktora programında "Çağdaş Siyaset Felsefesinde Özgürlük ve Erdem" konulu teziyle doktorasını tamamladı. 2005-2006

SEMİNER HOCALARI

yıllarında Notre Dame Üniversitesi (ABD) Erasmus Enstitüsü'nde misafir araştırmacı olarak bulundu. İstanbul Şehir Üniversitesi'nin kuruluş sürecinde bulundu ve aynı üniversitenin Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yaptı. Çalışmalarında çağdaş siyaset felsefesi, karşılaştırmalı siyaset düşüncesi, modernlik kuramları, sekülerleşme, siyasi ilahiyat, demokrasi teorisi ve siyasi etik gibi konulara yoğunlaşmaktadır. Halen Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde öğretim üyesi olarak görev yapmakta ve Bilim ve Sanat Vakfı başkanlığını yürütmektedir.

Alperen Manisalılı

Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümünde doktor öğretim üyesidir. Lisans, yüksek lisans ve doktora eğitimini sırasıyla İstanbul Üniversitesi, Sabancı Üniversitesi ve Case Western Reserve Üniversitesi'nden almıştır. Ulusal ve uluslararası çeşitli kitap ve hakemli dergi yayınları bulunmaktadır.

Bilal Yıldırım

1983 yılında Kayseri'de doğdu. 2007 yılında Kadir Has Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünden mezun oldu. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Anabilim Dalı'nda yüksek lisans derecesini aldı. 2011 yılında Sakarya Üniversitesi Uluslararası İlişkiler Bölümünde araştırma görevliliğine başladı. 2002-2014 yılları arası AK Parti dönemi Türkiye - Ortadoğu ülkeleri ilişkilerine dair sosyal inşacılık perspektifinden

hazırladığı teziyle doktorasını yine aynı üniversitede tamamladı. Sakarya Üniversitesi Ortadoğu Enstitüsünde araştırma görevlisi olarak çalışmaya devam eden Yıldırım, akademik çalışmalarında Ortadoğu siyaseti ile Türkiye'nin bölge politikasına odaklanmayı sürdürmektedir.

Büşra Dilaveroğlu

Yıldız Teknik Üniversitesi'nde Mimari Tasarım alanında doktora derecesini tamamladı. "Binaların Yaşamı, Maddiliği ve Doğası Üzerine Bir Değerlendirme" başlıklı tezinde, mimarlıkta maddesellik, varoluş ve dönüşüm süreçlerine odaklandı.

Doktora sonrası araştırmalarını Londra Kraliyet Sanat Koleji (Royal College of Art) Mimarlık Okulu'nda sürdürdü. Çalışmaları, Mimari tasarımı yapısal olarak dönüştüren aktörlere odaklanıyor; sinema, teknoloji, hafıza ve zihin-mimarlık. Mimarlık ve film arakesitinde ürettiği kısa filmler çeşitli uluslararası platformlarda gösterilmiştir. "The Eyes of The Rubble", Londra Tasarım Festivali'nde; "Third Space", Londra'daki ünlü mimarlık okulu Architectural Association (AA) işbirliğiyle AA'da; "The City That Was Not Supposed to Be on the Map", Delft Üniversitesi Mimarlık Fakültesi ile ortaklaşa üretilerek farklı şehirlerdeki mimarlık merkezleri ve bienallerde izleyiciyle buluşmuştur.

Derviş Zaim

1964'te Kıbrıs'ın Limasol kentinde doğdu. Boğaziçi Üniversitesi'nde İşletme okudu ve ardından Birleşik Krallık Warwick Üniversitesi'nde Kültürel Çalışmalar dalında master yaptı. Maltepe Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Sinema Sanatta Yeterlilik Programı'nı bitirdi.

SEMİNER HOCALARI

Bugüne kadar on film ve iki belgesel yönetmiştir. Filmlerinin senaryosunu yazmış ve çoğunun yönetmenliğini üstlenmiştir. *Ares Harikalar Diyarında* adlı romanıyla 1994'te Yunus Nadi Roman ödülünü kazanmıştır. 1997 yılında ilk filmi *Tabutta Rövaşata'yı* çekti. Film, Yurtiçi ve yurtdışında birçok ödül kazandı. Yine benzer biçimde, prestijli birçok ulusal ve uluslararası festivallerden başarıyla dönen *Filler ve Çimen* (2000), *Çamur* (2003), *Paralel Yolculuklar* (2003), *Cenneti Beklerken* (2006), *Nokta* (2008), *Gölgeler ve Suretler* (2010), *Devir* (2012), *Balık* (2014), *Rüya* (2016), *Flaşbellek* (2020) ve *Tavuri* (2023) isimli filmlerini çekti. Derviş Zaim, halen Maltepe, Ankara Bilim ve Yakın Doğu Üniversitelerinde sinema dersleri vermektedir.

Eyüp Süzgün

Baskil'de doğdu. Lisans eğitimini İstanbul Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'nde (2002), yüksek lisansını Marmara Üniversitesi Felsefe ve Din Bilimleri Bilim Dalı'nda (2009) ve doktorasını İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde (2024) tamamladı.

Ottawa Üniversitesi Zihin Sağlığı Araştırma Enstitüsü Beyin Görüntüleme, Zihin ve Nöroetik Biriminde misafir araştırmacı olarak bulundu (2012-2024). Küre Yayınlarından çıkan "Felsefe ve Nörobilim Dizisi"nin editörlüğünü yürütmektedir.

Fatıma Tuba Yaylacı

Marmara Üniversitesi Psikoloji Bölümü öğretim üyesidir. Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji Bölümü'nde lisans, Minnesota Üniversitesi Çocuk Gelişimi Enstitüsü'nde Gelişimsel Psikoloji programında yüksek

lisans ve doktora eğitimini tamamladı. Minnesota Üniversitesi bünyesinde iki yıl süren Bebek ve Erken Çocukluk Ruh Sağlığı psikoterapi ve süpervizyon eğitimini aldı ve Washburn Çocuk Merkezi'nde psikoterapist olarak çocuklar ve ailelerle çalıştı. 2014'ten bu yana ise İstanbul'da gelişimsel psikoloji alanında araştırma, öğretim ve psikoterapi çalışmalarına devam etti. İlgilendiği araştırma konuları gelişimsel psikopatoloji, çocuk istismarı ve ihmali, travma kaynaklı psikopatoloji, ebeveynlik, psikososyal müdahaleler, davranış genetiği ve moleküler genetik açısından gelişimsel risktir. 2017'den bu yana Gelişim ve Psikopatoloji Laboratuvarı kurucusu ve direktörüdür.

Hüseyin Etil

1985 yılında Manisa'nın Akhisar ilçesinde doğdu. 2010 yılında Dokuz Eylül Üniversitesi Kamu Yönetimi Bölümünden mezun oldu. Yüksek lisansını "Carl Schmitt'in Partizan Teorisi Çerçevesinde İsmet Özel Şiiri'nin Sosyo-Politik Analizi" başlıklı teziyle Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Sosyoloji Bölümünde tamamladı. Akabinde, İstanbul Medeniyet Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi Bölümünden "Muhafazakâr Devrim Arayışı: Ak Parti'nin 2013-2023 Yılları Arasındaki Kültür Politikalarının Sosyo-Politik Analizi" teziyle doktora derecesini aldı. Yüksek lisans tezi *İsmet Özel ve Partizan: Aynı Adamın Öyküsü* başlığıyla Küre Yayınları tarafından neşredildi. V. Metin Demir ile birlikte *Türkiye'de Çağdaş Sosyoloji Konuşmaları* kitabını derledi. *TALİD, Divan, Cogito, Doğu-Batı, Tezkire, Umran* gibi dergilerde yayınlanmış pek çok makalesi bulunmakla birlikte çok sayıda kitapta da katkısı yer almaktadır. Hüseyin Etil'in akademik ilgi alanları dünya ve Türkiye

sol tarihi, savaş ve devlet teorileri, politik teori ve politik ideolojiler, düşünce tarihi, sinema, modern Türkiye tarihi, bilim sosyolojisi, kültür politikaları ve kültür sosyolojisidir.

İlhan Süzgün

Trakya Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nden 2010 yılında mezun oldu. 2013 yılında, Cumhuriyet'in ilk yıllarında Osmanlıca yayımlanan *Resimli Dünya* çocuk dergisi üzerine yaptığı çalışmayla aynı üniversitede yüksek lisans eğitimini tamamladı. 2024 yılında, *Unutulmuş Kanona Ahmet Hamdi Tanpınar* başlıklı teziyle doktor unvanını aldı. 2013-2020 yılları arasında İstanbul Şehir Üniversitesi'nde eleştirel okuma ve yazma dersleri verdi. Akademik ilgi alanları arasında edebiyat kanonu, edebiyat sosyolojisi ve edebî üretim yer alan Süzgün'ün çalışmaları çeşitli ulusal ve uluslararası dergilerde ve derleme kitaplarda yayımlanmıştır.

İshak Arslan

İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi'nden mezun oldu (1997). Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri Bölümü'nde yüksek lisansını (2000) ve doktorasını (2007) tamamladı. Doktora sürecinde ve sonrasında ABD ve Kanada'da misafir araştırmacı olarak çalıştı. *Çağdaş Doğa Düşüncesi* (2012); *Din Düşüncesi: Dinlerin Ekonomisi, Dönüşümü, Geleceği* (2024) kitapları ile *Fizik ve Felsefe* (2020) başlıklı çevirisi Küre Yayınları tarafından yayımlandı. İstanbul Şehir Üniversitesi Felsefe

Bölümü başkanlığını yaptı (2012-2020). Halen Marmara Üniversitesi İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi, Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesidir. Başlıca araştırma alanları arasında doğa felsefesi, bilim tarihi ve felsefesi, İslam felsefe-bilim tarihi ile dinsel antropoloji bulunmaktadır.

İsmail Yaylacı

Boğaziçi Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler ile Sosyoloji bölümlerinde lisans (2005), aynı üniversitenin Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde yüksek lisans eğitimini tamamladı. (2007). Minnesota Üniversitesi Siyaset Bilimi Bölümü'nde yürüttüğü doktora çalışmalarını "Performative ve Socialization in World Politics: Islamism, Secularism and Democracy in Turkey and Egypt" başlıklı teziyle tamamladı (2014). İstanbul Şehir Üniversitesi ve ardından Fatih Sultan Mehmet Vakıf Üniversitesi'nde Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler bölümlerinde öğretim üyesi yaptı. Halen Marmara Üniversitesi Ortadoğu Enstitüsü ve İslam Ülkeleri Araştırmaları Enstitüsü, Ortadoğu Sosyolojisi ve Antropolojisi Anabilim Dalı'nda öğretim üyesidir. *Civilizations and World Order: Geopolitics and Cultural Difference* (Lexington Books, 2014) başlıklı kitabı Fred Dallmayr ve M. Akif Kayapınar ile; *Dönüşen Diplomasi ve Türkiye: Aktörler, Alanlar, Araçlar* (Küre Yayınları, 2020) başlıklı kitabı ise A. Resul Usul ile beraber derledi. Uluslararası ilişkiler teorisi, uluslararası normlar ve kurumlar, uluslararası etik, uluslararası güvenlik, Türk dış politikası, Ortadoğu siyaseti, İslam siyaset düşüncesi, İslamcılık, demokrasi ve sekülerizm alanlarında araştırmalar yapıyor.

Kübra Bilgin Tiryaki

2010 yılında Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nden mezun oldu. 2013 yılında Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Felsefe ve Din Bilimleri'nde "Şerhu'l-Ahlâkı'l-Adûdiyye (Metin ve Değerlendirme)" başlıklı teziyle yüksek lisansını tamamladı. 2012-2019 yılları arasında İLKE Vakfı'nda araştırmacı olarak çalıştı; çeşitli projelerin geliştirilme ve yürütülme aşamalarında görev aldı. 2013-2017 yılları arasında İLKE-İLEM ortaklığında ve Ömer Türker'in yürütücülüğünde gerçekleştirilen "İslam Ahlâk Düşüncesi Projesi"nin koordinatör yardımcılığını yaptı. Proje kapsamında Ömer Türker ile birlikte *İslam Ahlâk Literatürü Etkiler ve Problemler*; M. Zahit Tiryaki ile *İslam Düşüncesinde Mizaç Teorileri* kitaplarının editörlüğünü yaptı; *15.Yüzyıldan Müellifi Meçhul Şerhu'l-Ahlâkı'l-Adudiyye'nin tahkik ve tercümesini* gerçekleştirdi. İlgili alanları arasında; İbn Sînâcı doğa felsefesi, oluş ve istidâd teorisi, doğal bireyleşim sorunu ve ahlâk konuları bulunan Tiryaki, İstanbul Üniversitesi'nde "İbn Sînâ'nın Doğa Felsefesinde İstidâd: Türleşme ve Bireyleşim Bağlamında Bir İnceleme" başlıklı doktora tezini 2023 yılında savunarak İslam felsefesi doktoru oldu. Halihazırda Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi'nde öğretim üyesidir.

Lokman Gündüz

Boğaziçi Üniversitesi'nde lisans, Marmara Üniversitesi'nde bankacılık doktorası yapmıştır. T.C. Ziraat Bankası, Marmara ve Beykent Üniversiteleri, Yapı Kredi Bankası ve TCMB'de çeşitli görevlerde bulunmuş, 2005-2017 yıllarında TCMB Banka Meclisi

Üyesi olmuştur. 2017-2021'de İstanbul Şehir Üniversitesi'nde profesör olarak çalışmış, 2021-2024'te FSM Vakıf Üniversitesi İİBF Dekanı olmuştur. Halen aynı üniversitede öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır. Para politikaları, bankacılık, sermaye piyasaları ve gayrimenkul finansmanı alanlarında uluslararası yayınları ve ödülleri bulunmaktadır.

M. Akif Kayapınar

Boğaziçi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nü bitirdi (1999). Johns Hopkins Üniversitesi School of Advanced International Studies (SAIS)'te Uluslararası İlişkiler ve Uluslararası Ekonomik

Teori alanlarında yüksek lisansını (2004) ve SUNY Binghamton Üniversitesi Philosophy, Interpretation, and Culture programında "The Theory of Asabiya in Comparison with the Social Contract Approach: An Interpretive Study in Comparative Political Theory" başlıklı tezi ile doktorasını tamamladı (2010). İstanbul Şehir Üniversitesi'nin Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde (2009-2020) ve İbn Haldun Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümü'nde (2020-2022) öğretim üyesi olarak çalıştı. *Anlayış* dergisinde yazar ve editör olarak görev yaptı. Karşılaştırmalı siyaset teorisi alanındaki çalışmaları ulusal ve uluslararası akademik dergilerde yayınlandı. Halen İstanbul Üniversitesi İslam Tetkikleri Enstitüsü'nde öğretim üyesi olarak görev yapmaktadır.

Mehmet Fatih Aysan

Marmara Üniversitesi Nüfus ve Sosyal Politikalar Araştırma Merkezi müdürü ve Sosyoloji Bölümü öğretim üyesidir. 2011 yılında University of Western Ontario'da Sosyoloji doktorasını tamamlamış, yine aynı üniversitede 2010-2012 yılları arasında öğretim görevlisi olarak dersler vermiştir. İstanbul Şehir Üniversitesi'nde 2012-2020 yılları arasında Sosyoloji Bölümü öğretim üyesi ve 2016-2020 yılları arasında Sosyal Bilimler Enstitüsü müdürü olarak görev yapmıştır. Temel ilgi alanları demografi, aile, iktisadi sosyolojisi ve sosyal politikalar olan Aysan'ın çalışmalarının merkezini emek piyasası, nüfus yapısı ve sosyal politikaların toplum refahı üzerindeki etkileri oluşturmaktadır. Aysan'ın araştırmaları TÜBA, Avrupa Birliği, Avrupa Araştırma Konseyi, IDRC, British Council ve TÜBİTAK tarafından desteklenmiş olup çalışmalarından bazıları Routledge, Palgrave, Springer, *Population & Development Review*, *Canadian Journal of Sociology* ve *Emerging Markets & Finance* gibi dergi ve yayınevlerinde yayımlanmıştır.

Meymune Topçu

Lisans derecesini Boğaziçi Üniversitesi Psikoloji ve Tarih bölümlerinden aldı (2010). New School for Social Research (NSSR) Psikoloji Bölümünde yüksek lisansını tamamladı (2014). Aynı üniversitede Bilişsel, Sosyal ve Gelişimsel Psikoloji programından "The Role of Narratives in Collective Future Thinking: The Case of American Exceptionalism" başlıklı teziyle doktora derecesini aldı (2021). NSSR'da öğretim ve araştırma görevlisi olarak çalıştı; İstanbul Şehir

Üniversitesi, Boğaziçi Üniversitesi ve Kadir Has Üniversitesi'nde misafir öğretim üyesi olarak ders verdi. Halen MEF Üniversitesi'nde Dr. Öğretim üyesi olarak çalışmaktadır. Araştırmaları Journal of Experimental Psychology: General, Memory Studies, Memory ve Progress in Brain Research gibi dergilerde yayınlanmıştır. Araştırmalarında otobiyografik bellek, toplumsal bellek, toplumsal geleceği düşünme, şematik anlatılar, öznel algısı ve toplumsal endişe gibi konuları incelemektedir.

Mustafa Özel

Boğaziçi Üniversitesi İdari Bilimler Fakültesi (İktisat 1980) mezunu. Marmara Üniversitesi İktisat Bölümü'nde yüksek lisans (1991) ve doktora yaptı (1998). Bankacılık, dış ticaret ve sanayi sektörlerinde yönetici ve danışman olarak çalıştı. *Anlayış, Der-gâh, Divân Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi, Nihayet ve Arka Kapak* dergilerinde yazı ve çevirileri yayınlandı. İstanbul Şehir Üniversitesi'nde öğretim üyeliği yaptı. Çalışmalarından bazıları şunlardır: *Piyasa Düşmanı Kapitalizm, Amerikan Yüzyılının Sonu, Birey, Burjuva ve Zengin, İstikbal Köklerdedir, Yöneticilik Dersleri, Stratejik Liderlik, Roman Diliyle Siyaset, Roman Diliyle İktisat, Roman Diliyle İş Hayatı, Yönetebilen Türkler, Romanperver İktisatçı, Roman Diliyle Emperyalizm*.

Nurullah Ardıç

Boğaziçi Üniversitesi'nden lisans (1999) ve yüksek lisans (2001), Kaliforniya Üniversitesi - Los Angeles (UCLA) Sosyoloji Bölümü'nden yüksek lisans (2005) ve doktora (2009) derecelerini almıştır. Temel ilgi alanları Tarihsel Sosyoloji, İslam ve

Siyaset, Osmanlı-Türk Modernleşmesi, Sosyal Teori, Tarihsel-Mukayeseli Yöntem ile Tür ve Söylem Analizi olan *Ardıç'ın Islam and the Politics of Secularism* (Routledge, 2012) ve *Küyerel Dönüşümler: Küreselleşme, Zihniyet, Siyaset* (der.; Küre, 2012) isimli kitapları ve *Journal of Historical Sociology*, *Journal of Near Eastern Studies*, *Journal of Islamic Studies*, *Asian Journal of Social Science*, *Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi* ve *Divan: Disiplinlerarası Çalışmalar Dergisi* gibi bilimsel dergilerde yayınlanmış çalışmaları vardır.

Turgay Şafak

Lisansını İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Kütüphanecilik Bölümü'nde tamamlamıştır. Yüksek lisans ve Doktora eğitimini Tahran Üniversitesi Edebiyat ve Beşeri Bilimler Fakültesi Fars Dili ve Edebiyatı Bölümü'nde yapmıştır. 2016-2018 yılları arasında Tahran'da Yunus Emre Enstitüsü müdürü olarak görev yapmıştır. Hâlen İstanbul Medeniyet Üniversitesi Doğu Dilleri ve Edebiyatları Bölümü Fars Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda öğretim üyesidir.

Vehbi Metin Demir

2010 yılında İstanbul Üniversitesi Çevre Mühendisliği Bölümü'nden mezun oldu. İstanbul Şehir Üniversitesi Kültürel Çalışmalar Programı'nda yüksek lisansını tamamladı. 2020 yılında İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nden doktora derecesini aldı. Halen Bursa Uludağ Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğretim üyesidir. Alman idealizmi, doğa-kültür ilişkisi, zihin felsefesi, bilim felsefesi, siyaset felsefesi alanlarında çalışmaktadır.

Yalçın Çetinkaya

İTÜ Türk Müsikisi Devlet Konservatuarı'nı bitirdi. Bekir Sıdkı Sezgin, Yalçın Tura, Faris Akarsu, Tülin Yakarçelik, Nidâ Tüfekçi gibi hocaların talebesi oldu. Raffi Arslan'ın'dan Klasik Gitar, Fikret Kutluğ'dan Kânun, Fuat Türkelman'dan Ney, Cinuçen

Tanrıkorur'dan kısa bir süre Ud eğitimi aldı. M.Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde İslâm Felsefesi alanında yüksek lisans eğitimini tamamladı. İTÜ Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde Türk Müsikisi alanında doktora/sanatta yeterlik ve buna paralel olarak M.S.Ü. Sosyoloji Bölümü'nde Prof. Dr. Ömer Naci Soykan ile "Sosyoloji/Müzik Sosyolojisi" alanında, doktora/sanatta yeterlik eğitimini tamamladı. *Reklamcılık ve Manipülasyon, İhvân-ı Safâ'da Müzik Düşüncesi, Memleket Meseleleri, Müzik Yazıları, Müziği Düşünmek, Müzik Notları, Âhırzamanda Müzik, Kozmik Müzik ve Aşkın Müziği* adlı kitapları yayınlandı. İTÜ Türk Müsikisi Devlet Konservatuarı Müzikoloji Bölümü'ndeki öğretim üyeliği görevine "Profesör" olarak devam ediyor.

Yusuf Ziya Altıntaş

İstanbul Üniversitesi Almanca Mütercim Tercümanlık Bölümü'nü bitirdi (2008). İstanbul Üniversitesi Tarih Bölümü'nde "Otto von Bismarck ve Osmanlı'daki İmajı" (2012) ve "Çanakkale Cephesinde Alman Bahriyeliler" (2022) başlıklı tezlerle yüksek

lisans ve doktora yaptı. Yakın dönem Osmanlı/Türk-Alman siyasi ve askeri ilişkileri üzerine çalışan Altıntaş'ın bu konuda kitap, çeviri ve makaleleri bulunmaktadır. BİSAV Türkiye Araştırmaları Merkezi'nde koordinatör yardımcısı olarak çalıştı. 2018'den bu yana İstanbul Teknik Üniversitesi Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi Bölümü'nde öğretim görevlisidir.

Zahide Tuba Kor

Marmara Üniversitesi Siyaset Bilimi ve Uluslararası İlişkiler Bölümünde lisansını (2003) ve Türkiye-Suriye ilişkileri üzerine yazdığı teziyle yüksek lisansını (2007) tamamladı. *Anlayış* dergisinde yazar ve editör (2004-2010), BİSAV Küresel Araştırmalar Merkezinde koordinatör yardımcısı (2010-2014) olarak çalıştı. Yabancı basından ve düşünce kuruluşlarından Türkiye, Ortadoğu ve dünya siyasetiyle ilgili tercümelemler yaptı (2015-2021). Halen STK'larda Ortadoğu'yla ilgili seminerler veriyor ve okuma grupları düzenliyor.

Araştırma konuları arasında Ortadoğu, dinler ve mezhepler tarihi bulunan Kor'un yayınlanmış çok sayıda yazısı, infografiği ve tercümesi bulunuyor (<http://ortadogugunlugu.blogspot.com.tr/>). Yayınlanmış telif, tercüme veya edisyon kitapları şunlardır: *Tuz ve Taş Üstünde: Suriye'de Rejim, Savaş ve Göç*, *Coğrafyanın İntikamı, Diktatörlük ile Devrim Arasında Arap Dünyasının Krizleri, Ortadoğu Konuşmaları: Bölgesel ve Küresel Perspektiften 'Arap Baharı', Siyonizm Düşünden İşgal Gerçeğine Filistin, Ortadoğu'nun Aynası Lübnan, Küresel Vicdanın Dîlinden Özgürlük Filosu: Yolcularla Söyleşiler*.

39.
yıl **BİLİM
VE
SANAT
VAKFI**

Vefa Cad. No. 41 34134 Fatih-İstanbul

Tel: 0 212 528 22 22 pbx

Fax: 0 212 513 32 20

E-posta: bilgi@bisav.org.tr

f X @bisavorgtr bisavorgtv

© Bilim ve Sanat Vakfı

www.bisav.org.tr